

Wijngaardberg

Foto's: Leo Janssen en Maarten Jacobs

De Wijngaardberg is een vroegere zandbank, een getuige van een zee uit ver vervlogen tijden. Druiven groeien hier welig onderaan de zuidhelling, boomgaarden tooien de top, terwijl de hellingen begroeid zijn met bos en heide. Hier kan je kennismaken met het ijzersterke verhaal van wijn, zandgroeves en natuurbeheer...

Getuige van een vroegere zee

De Wijngaardberg is één van de laatste onaangetaste Diestiaanheuvels uit de regio. Die getuigenheuvels zijn restanten van zandbanken uit de tijd dat de zee nog tot hier reikte. De ondergrond bestaat uit rode zanden vermengd met ijzerzandsteen. Dellen of winterbeken doorsnijdende steile hellingen en voeren het overtollige water naar de Winge.

De heuvel was lang een woest en bosrijk gebied. In de negentiende en in begin van de twintigste eeuw werd er wel aan hakhoutbeheer gedaan, op sommige plaatsen zo drastisch dat grote open plekken ontstonden die zich tot aardige heidegebiedjes ontwikkelden.

Struikhei groeit hier naast mannetjesereprijs, dubbelloof en schapenzuring. Het heischrale grasland op de noordhelling is een thuis voor de liggende vleugeltjesbloem.

Hebridische schapen

Na de verkaveling van de mooiste nabijgelegen heuvels als de Middelberg en de Heikantberg, startte Natuurpunt in 1989 met natuurbeheer op de flanken van de Wijngaardberg. Het beheer bestaat vooral in het creëren van open plekken in het bos. Overwoekerende uitheemse soorten worden ingeperkt. In het grootste deel van het natuurgebied gaat het bos ongestoord zijn gang. Ook dode en omgewaaide bomen horen immers thuis in de natuur.

Door kappen, maaien en begrazen worden open plekken vrij van houtopslag gehouden. Hebridische schapen begrazen de hellingen. Dit robuust ras ziet er anders uit dan andere schapen. Ze kunnen meer dan één paar hoorns hebben. Door de begrazing ontstaat een afwisseling van open plekken, heide en struiken, waar tal van planten en dieren een groeien schuilplaats vinden. Het pad loopt soms door het begrazingsraster. Veeroosters verhinderen dat de schapen ontsnappen.

Groeves en wijnmuur

Na de Tweede Wereldoorlog is het grootste deel van het plateau ontgonnen voor de perzikteelt. Nu vind je hier vooral laagstamfruitbomen. Op de zuidhelling is met tussenpozen aan wijnbouw gedaan. Boven ligt een stenen muur, de zogenaamde wijnmuur, die in de negentiende eeuw gebouwd werd om de wijngaarden te beschermen.

Op de zuidhelling ligt er een ijzerzandsteengroeve. In een majestueus beukenbos verschuilt zich een tweede steengroeve met een angstwekkende naam: de duivelsput. In de winter doen kramsvogels zich te goed aan het overgebleven fruit op het plateau. De lach van de groene specht vergezelt je steevast op je wandeling. Picknicken kan je aan het uitzichtspunt op de zuidhelling.

Zonnekloppers op de zuidhelling

In alle seizoenen is het heerlijk wandelen op de Wijngaardberg, maar vooral op koude zonnige dagen is het warmere microklimaat op de zuidhelling aangenaam. Een steile klim leidt je naar een uitzichtspunt, vanwaar je broertje Beninksberg ziet liggen. Even hoger loopt het pad langs een oude ijzerzandsteengroeve, waar de bekende Hagelandse steen gewonnen werd. Groeves zijn interessant voor allerlei warmteminnende soorten, zoals de

levendbarende hagedis. De stekelige struik gaspeldoorn, geelbloeiend in het voorjaar, is ook zo'n zonneklopper.

Als kers op de taart biedt het bezoekerscentrum je alle info over het ontstaan van de Hagelandse heuvels. Het is ingericht in een prachtig gerestaureerd, neogotisch gebouw, pal in de dorpskom van Wezemaal. Je vindt er o.a. een maquette van de Wijngaardberg. Groepen kunnen ook een wijnproeverij aanvragen.

Op stap

Verken een van de twee wandelingen:

- 8 km, Wijngaardbergwandeling, zeshoekige bordjes van de provincie Vlaams-Brabant, start aan Wezemaalplein.
- 2,8 km, blauwe wandeling, start aan parking Beninksstraat.

Wijngaardberg – Praktisch

Algemene informatie

Gemeente: Rotselaar

Grootte: groot gebied (20 à 80 ha)

Toegankelijkheid

Het hele jaar door toegankelijk op de paden

Beginpunt en parking

- Wezemaalplein, 3111 Wezemaal. Ruime parking aanwezig.
- Parking in de Beninksstraat, aan het kapelletje.

Schoeisel

In natte periodes zijn stevige wandelschoenen aangeraden.

Honden

Honden zijn welkom, maar graag overal aan de leiband.

Openbaar vervoer

- NMBS: station Wezemaal ligt 1,2 km van de start.
- De Lijn: lijn 335 Leuven-Aarschot, halte Wezemaal Vleugtweg, ligt 400 m van de start.

Kinderwagens

De steile hellingen met houten trapjes maken wandelen met een kinderwagen moeilijk.

Rolstoelgebruikers

Wegens de steile hellingen zijn de wandelingen niet toegankelijk voor rolstoelgebruikers.

Meer info

- Bezoekerscentrum van de Hagelandse Wijn, Kerkstraat 16, 3111 Wezemaal, 016-61 64 40
- Ludo Segers, 016-56 03 80
- Rudy Van Nuffel, 0497-28 16 17

Steun Natuurpunt met een gift

Help je favoriete natuurgebied en doe een gift. Vermeld projectnummer 9916, Wijngaardberg, bij elke gift voor dit natuurgebied op rekeningnummer 293-0212075-88 (IBAN = BE56 2930 2120 7588, BIC = GEBABEBB). Vanaf 40 euro ontvang je een fiscaal attest.

